

2023

Time - 3 hours

Full Marks - 80

Answer **all units** as per instructions.

Figures in the right hand margin indicate marks.

UNITS - I & II

१। द्वयोरुत्तरं लिखत ।

(१२ × २)

(क) सज्ञानसूक्तस्य महत्त्वं प्रतिपादयत ।

(ख) इन्द्रसूक्तस्य पर्यालोचनं यथापाठ्यं कुरुत ।

(ग) पुरुषसूक्तस्य दार्शनिक महत्त्वं प्रकटयत ।

२। ऋषिछन्दोदेवतापुरःसरं मन्त्रद्वयं व्याख्यात ।

(८ × २)

(क) स नः पितेव सूनवेऽग्ने सूपायनो भव ।
सचस्वा नः स्वस्तये ॥

(ख) आकृष्णेन रजसा वर्तमानो
निवेशयन्नमृतं मृत्यं च ।
हिरण्येन सविता रथेना
देवो याति भुवनानि पश्यन् ॥

- (ग) चन्द्रमा मनसो जातश्चक्षोः सूर्यो अजायत ।
श्रोत्राद्वायुश्च प्राणश्च मुखादग्निरजायत ॥

UNIT – III

३। सूत्रद्वयं व्याख्यात ।

(५ × २)

(क) छन्दसि परेऽपि

(ख) चतुर्थ्यर्थे बहुलं छन्दसि

(ग) लिङ्गर्थे लेट्

४। प्रक्रियापूर्वकं सूत्रद्वयं व्याख्यात ।

(५ × २)

(क) इतश्च लोपः परस्मैपदेषु

(ख) आत ऐ

(ग) छन्दस्युभयथा

(घ) इदन्तो मसि

UNIT – IV

५। ऋग्वेदस्य कालं निरूप्य तस्य वैशिष्ट्यम् आलोचयत ।

(१२)

अथवा

अथर्वसंहितायाः वैशिष्ट्यं विशदयत ।

[3]

६ । द्वयोः संक्षिप्तटिप्पणी प्रदेया ।

(४ × २)

(क) सामवेदः

(ख) संवादसूक्तानि

(ग) ईशावास्योपनिषद्

(घ) शतपथब्राह्मणम्